

3. การแช่เมล็ดในน้ำเดือด

วิธีการ

ต้มน้ำให้เดือด นำเมล็ดใส่ในภาชนะที่ทนความร้อน เทน้ำเดือดใส่ภาชนะที่มีเมล็ด ให้ปริมาณน้ำเดือดท่วมเมล็ดประมาณ 5 เท่าของเมล็ด ใช้ไม้หรือทัพพีดุนเมล็ดให้ทั่ว ซ้อนเมล็ดที่ลอยทิ้งไป แล้วปล่อยให้เย็น เป็นเวลา 24 ชม. เมื่อครบกำหนด เทน้ำทิ้ง แล้วนำเมล็ดไปเพาะ

เมล็ดไม้ที่ควรแช่เมล็ดในน้ำเดือด

กระถินคราสสิคาร์ป้า	กระถินณรงค์
กระถินเทพา	กระถินออลาโคคาร์ป้า
กระถินยักษ์	ซีเหล็กบ้าน (15 นาที)
มะค่าแต้	มะค่าโมง

4. การขลิบเปลือกหุ้มเมล็ดไม้

วิธีการ

ใช้กรรไกรขลิบเปลือกหุ้มเมล็ดบริเวณด้านข้าง(ซ้าย-ขวา) หรือ ปลายเมล็ดไม้ที่เป็นด้านตรงข้ามกับขั้วเมล็ด(ช่องทางที่รากงอก) ด้านใดด้านหนึ่ง โดยตัดออกประมาณ 1-2 มิลลิเมตร ก่อนนำไปเพาะ

เมล็ดไม้ที่ควรขลิบเปลือกหุ้มเมล็ด

กระพีเขาควาย	กัลปพฤกษ์	กาฬพฤกษ์	ซีเหล็กบ้าน
จักจั่น	จามจุรี	ชิงชัน	ทรงบาดาล
นนทรีบ้าน	นนทรีป่า	ประดู่บ้าน	ประดู่ป่า
พฤษภ	พะยุง	พิกุล	มะกล่ำต้น
มะกล่ำตาหนู	มะขามป้อม	ราชพฤกษ์(คูณ)	ลำโพง
ลีเลียดแก่น	เลี้ยวบ้าน	แสลงสาร	หางนกยูงฝรั่ง

การปฏิบัติต่อเมล็ดพันธุ์ไม้ก่อนเพาะ (Seed Pretreatment)

งานวิจัยและจัดการเมล็ดพันธุ์ไม้ป่า

กลุ่มงานนวัตกรรมวิจัย

สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

กรมป่าไม้

โทร : 02-561-4292-3 ต่อ 5429, 5430

โทรสาร : 02-561-4292-3 ต่อ 5430

Email : RFDSed@Gmail.com

โดยทั่วไปเมล็ดไม้สามารถงอกได้เมื่ออยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 4 อย่าง ได้แก่ น้ำหรือความชื้น อุณหภูมิ ออกซิเจน และแสง แต่มีเมล็ดไม้บางชนิดไม่สามารถงอกได้แม้อยู่ในสภาพเช่นนี้เนื่องจากเมล็ดไม้มีการพักตัวหรือมีการงันซึ่งสาเหตุของการงัน แบ่งออกได้อย่างกว้างๆ 2 อย่าง คือ การงันเนื่องจากเปลือกหุ้มเมล็ดหรือส่วนที่ห่อหุ้มต้นอ่อน และการงันที่มีสาเหตุอยู่ภายในต้นอ่อนของเมล็ด

การงันที่เปลือกหุ้มเมล็ดเนื่องจากเมล็ดมีเปลือกหนาและมีสารเคลือบมันบางชนิด เช่น wax cutin และ suberin เคลือบผิวชั้นนอกของเปลือกหุ้มเมล็ดทำให้น้ำและออกซิเจนซึมเข้าสู่เมล็ดได้ยากและมีปริมาณน้อย จึงทำให้เมล็ดงอกช้า มีการงอกไม่สม่ำเสมอและใช้ระยะเวลาในการงอก เพื่อแก้ปัญหาเรื่องนี้จึงควรมีการปฏิบัติต่อเมล็ดก่อนเพาะเพื่อทำลายการงันของเปลือกหุ้มเมล็ดซึ่งทำให้เมล็ดไม้งอกได้เร็วขึ้นและมีการงอกที่สม่ำเสมอ

การปฏิบัติต่อเมล็ดไม้ก่อนเพาะ

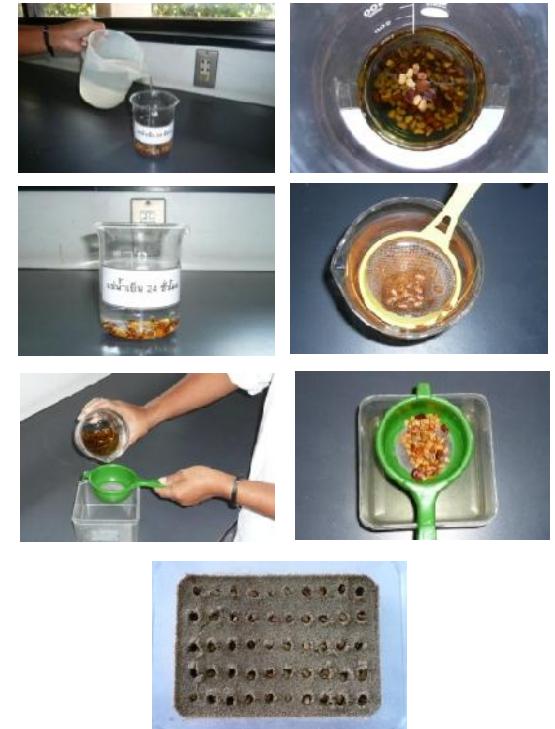
1. เพาะเมล็ดได้เลย

เมล็ดไม้ที่สามารถเพาะได้เลย

กระเจา	เทียน	ยางนา
กระบก	บุนนาค	ยางบก
กระทู้เขาควาย	ประคำดีควาย	ยางเหียง
กระวาน	ปอกระสา	ยูคาลิปตัส
กฤษณา	ประตูบ้าน	รักใหญ่
กันเกรา	ประตูป่า	รัง
กาหลง	ป๊อบ	ลาน
โกก崗ใบเล็ก	ไผ่ชางนวล	ศรีตรัง
โกก崗ใบใหญ่	ไผ่ป่า	สนคาริเบีย
ขานาง	ไผ่รวก	สนทะเล
คาง	ฝ้ายคำ	สนประดิพัทธ์
คำแสด	พะยอม	สนสองใบ
เคี่ยม	พะยุง(เมล็ดใหม่)	สนสามใบ
แคทราย	พิกุล	สนโศคาร์ป่า
แคบ้าน	เพกา	สมพง
แคทางต่าง	มะเกลือ	สมอไทย
จิวป่า	มะขาม	สะเดา
ฉนวน	มะขามป้อม	สาธร
ชงโค	มะตูม	ลำโพง
ชมพูพันธุ์ทิพย์	มะยมป่า	ลีเลียดแก่น
ชิงชัน	มะรุม	สุพรรณนิการ์
แดง	มะสัง	เสม็ด
ตะกั่ว	มะหาด	เลี้ยวบ้าน
ตะเคียนชันตาแมว	มะฮอกกานี	เสมสาร
ตะเคียนทอง	โมกมัน	หว่า
ตีนเป็ด	ยมหอม	หูกวาง
ทองกวาว	ยมหิน	เหลียงอินเดีย
ทองอุไร	ยางกราด	
ทุ่งฟ้า	ยางแดง	

2. การแช่เมล็ดในน้ำธรรมดา

วิธีการ

เทน้ำธรรมดาใส่ในภาชนะที่มีเมล็ด ให้ปริมาณน้ำท่วมเมล็ดประมาณ 5 เท่าของเมล็ด แช่เมล็ดเป็นเวลานานประมาณ 24-48 ชั่วโมง เปลี่ยนน้ำทุกวัน ซอนเมล็ดที่ลอยทิ้งไป เมล็ดที่มีลักษณะแบนบางควรนำเมล็ดใส่ในถุงผ้าไปร่งก่อนแช่ และใช้วัสดุกดทับถุงเพื่อให้เมล็ดจมน้ำ เมื่อครบกำหนด เทน้ำทิ้งแล้วนำเมล็ดไปเพาะ

เมล็ดไม้ที่ควรแช่ในน้ำธรรมดา

ตะแบก	พะยุง	มะเกลือ
เสลา	อินทนิลน้ำ	อินทนิลบก